

**ZAVOD ZA PLANIRANJE RAZVOJA
KANTONA SARAJEVO**

**TURIZAM NA PODRUČJU KANTONA SARAJEVO U PERIODU
OD 2013. DO 2018. GODINE**

Direktor:

Hamdija Efendić, dipl.ing.građ.

Sarajevo, april/travanj 2019. godine

ZAVOD ZA PLANIRANJE RAZVOJA KANTONA SARAJEVO

Direktor:
Hamdija Efendić, dipl.ing.građ.

Koordinacija i obrada:
Sektor za planiranje društveno-ekonomskog razvoja

Pomoćnica direktora:
mr. sc. Maida Fetahagić

Šef službe za istraživanje i strateško planiranje:
Emina Kašmo, dipl.ecc.

Šef službe za upravljanje projektima:
Ermina Čatić, dipl.ecc.

Priprema i obrada:
Vedran Krehić, dipl.ecc.
Edin Trgo ee.

Sadržaj

Uvodne napomene.....	2
1. Smještajni kapaciteti	3
1.1. Broj smještajnih kapaciteta (poslovnih jedinica).....	3
1.2. Broj soba.....	4
1.3. Broj ležaja.....	5
2. Turisti.....	7
2.1. Broj domaćih turista	7
2.2. Broj stranih turista	8
2.3. Ukupan broj turista	9
3. Noćenja	11
3.1. Broj noćenja domaćih turista	11
3.2. Broj noćenja stranih turista	13
3.3. Ukupan broj noćenja.....	14
4. Iskorištenost kapaciteta i prosječna dužina boravka	16
5. Uporedni pokazatelji	19
5.1. Uporedni pregled stopa rasta pokazatelja turizma	20
6. Ocjena 2018.	22
Pregled tabela.....	24
Pregled grafova	24

Uvodne napomene

U skladu sa Programom rada Zavoda za planiranje razvoja Kantona Sarajevo, odnosno Sektora za planiranje društveno-ekonomskog razvoja, pripremljen je materijal "Turizam na području Kantona Sarajevo u periodu od 2013. do 2018. godine".

Materijal sadrži: uvodne napomene, podatke o smještajnim kapacitetima, turistima, noćenjima, iskorištenosti kapaciteta i prosječnoj dužini boravka turista, uporedne pokazatelje, ocjenu turizma 2018., kao i pregled tabela i grafova.

Svaki od ovih elemenata daje se za svaku godinu od 2013. do 2018. godine, kao i za nivo općina, Grada i Kantona Sarajevo.

Date su i strukture, indeksi i komparacije.

U općini Ilijaš nisu evidentirani turistički kapaciteti za posmatrani period.

Za izradu materijala korišteni su Bilteni Zavoda za informatiku i statistiku Kantona Sarajevo i dokumentacija Zavoda za planiranje razvoja Kantona Sarajevo.

1. Smještajni kapaciteti

1.1. Broj smještajnih kapaciteta (poslovnih jedinica)

Na području Kantona Sarajevo, krajem 2018. godine, postoji 166 poslovne jedinice sa smještajnim kapacitetima. To je za 100 poslovnih jedinica više nego 2013. godine, što rezultira prosječnom stopom rasta od 20,3%.

Posmatrajući osam kantonalnih općina broj poslovnih jedinica u 2018. godini se kreće od 2-82. Najviše je poslovnih jedinica u općinama Stari Grad (82), Ilidža (26) i Centar (26). Njihovo učešće u ukupnom broju poslovnih jedinica Kantona iznosi Stari Grad 49,1%, Ilidža 15,6% i Centar 15,6%, a najmanje ih je u Trnovu 1,2%.

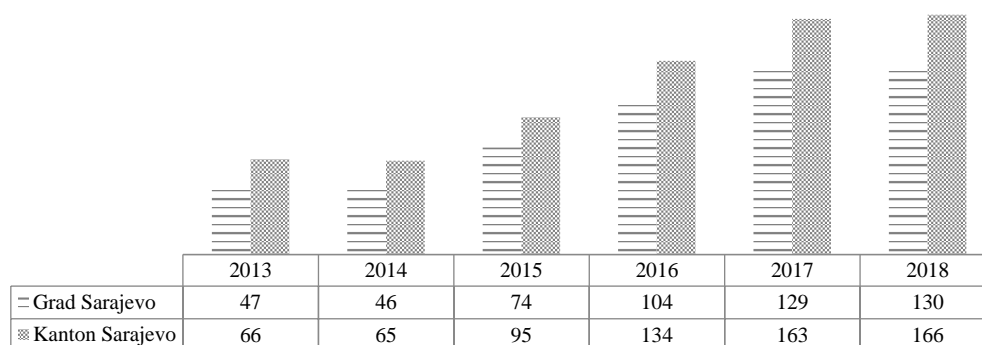
U periodu od 2013. do 2018. najveći rast poslovnih jedinica evidentirano je u općini Stari Grad, 27,9%, odnosno 4 puta više u 2018. godini u odnosu na 2013. godinu.

U 2018. u Gradu Sarajevu smješteno je 76,6% poslovnih jedinica, a prosječna godišnja stopa rasta od 2013. do 2018. godine je 22,6%.

Tabela 1. Broj smještajnih kapaciteta (poslovnih jedinica)

Općina	Godina						Stopa rasta 2013/2018	Indeks 2018/2013
	2013	2014	2015	2016	2017	2018		
Stari Grad	24	24	46	68	88	82	27,9	341,7
Centar	10	9	14	19	21	26	21,1	260,0
Novo Sarajevo	5	5	5	8	8	9	12,5	180,0
Novi Grad	8	8	9	9	12	13	10,2	162,5
Grad Sarajevo	47	46	74	104	129	130	22,6	276,6
Ilidža	15	16	14	22	26	26	11,6	173,3
Vogošća	2	1	3	4	4	4	14,9	200,0
Hadžići			1	1	2	4		
Ilijaš								
Trnovo	2	2	3	3	2	2	0,0	100,0
Kanton Sarajevo	66	65	95	134	163	166	20,3	251,5

Broj smještajnih kapaciteta (poslovnih jedinica)

Graf 1.

Tabela 2. Smještajni kapaciteti (poslovne jedinice) - struktura (%)

Općina	Godina					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stari Grad	36,4	36,9	48,4	50,7	54,0	49,1
Centar	15,2	13,8	14,7	14,2	12,9	15,6
Novo Sarajevo	7,6	7,7	5,3	6,0	4,9	5,4
Novi Grad	12,1	12,3	9,5	6,7	7,4	7,8
Grad Sarajevo	71,2	70,8	77,9	77,6	79,1	77,8
Ilidža	22,7	24,6	14,7	16,4	16,0	15,6
Vogošća	3,0	1,5	3,2	3,0	2,5	2,4
Hadžići	0,0	0,0	1,1	0,7	1,2	2,4
Ilijaš	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trnovo	3,0	3,1	3,2	2,2	1,2	1,2
Kanton Sarajevo	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

1.2. Broj soba

Kanton Sarajevo u 2018. godini, u smještajnim kapacitetima raspolaže sa 5.688 soba, što je 2.368 sobe, odnosno za čak 71,3% više nego 2013. godine.

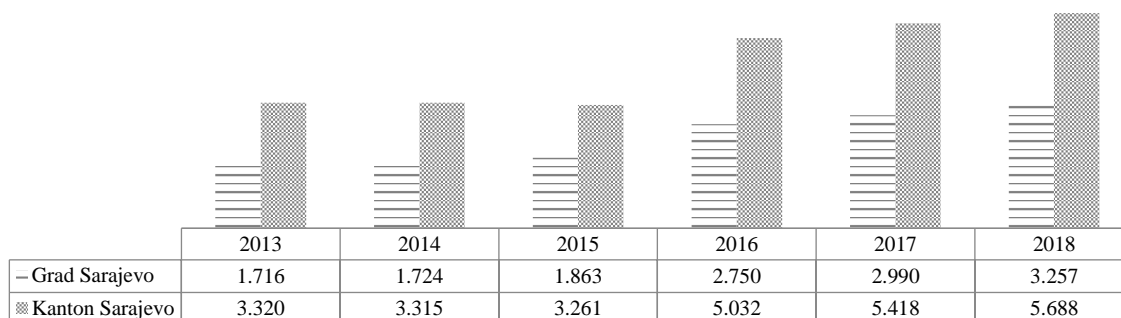
Najveći broj soba je na općini Ilidža, 2.127, čije je učešće u ukupnom broju soba Kantona 37,4%. Najmanje soba je u općini Hadžići, 91, odnosno učešće od 1,6%. U periodu od 2013. do 2018. broj soba u Kantonu Sarajevo je rastao prosječno godišnje za 11,4%. Najveću stopu rasta u posmatranom periodu ima općina Centar sa 21,7% , zatim Stari Grad 14,1%, Novi Grad 14,0%, te općina Ilidža 8,8% itd.

Učešće soba u smještajnim kapacitetima Grada u ukupnom broju raspoloživih soba Kantona Sarajevo 2018. godine je 57,2%. Učešće soba sa područja gradskih općina u ukupnom broju soba KS smanjuje se u 2013. i 2014. godini, međutim u 2015., 2016., i 2017. godini je ponovo došlo do rasta. To je rezultiralo prosječnom stopom rasta od 11,4% u 2018. godini, ili povećanjem preko 71% u 2018. godini u odnosu na 2013. godinu.

Tabela 3. Broj soba

Općina	Godina						Stopa rasta 2013/2018	Indeks 2018/2013
	2013	2014	2015	2016	2017	2018		
Stari Grad	647	647	865	1.124	1.287	1.251	14,1	193,4
Centar	418	428	351	843	847	1.117	21,7	267,2
Novo Sarajevo	432	430	414	457	458	468	1,6	108,3
Novi Grad	219	219	233	326	398	421	14,0	192,2
Grad Sarajevo	1.716	1.724	1.863	2.750	2.990	3.257	13,7	189,8
Ilidža	1.393	1.464	1.074	1.943	2.081	2.127	8,8	152,7
Vogošća	123	40	155	170	170	99	-4,2	80,5
Hadžići			18	18	82	91		
Ilijaš								
Trnovo	88	87	151	151	95	114	5,3	129,5
Kanton Sarajevo	3.320	3.315	3.261	5.032	5.418	5.688	11,4	171,3

Broj soba

Graf 2.

Tabela 4. Broj soba - struktura (%)

Općina	Godina					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stari Grad	19,5	19,5	26,5	22,3	23,8	22,0
Centar	12,6	12,9	10,8	16,8	15,6	19,6
Novo Sarajevo	13,0	13,0	12,7	9,1	8,5	8,2
Novi Grad	6,6	6,6	7,1	6,5	7,3	7,4
Grad Sarajevo	51,7	52,0	57,1	54,7	55,2	57,2
Ilidža	42,0	44,2	32,9	38,6	38,4	37,4
Vogošća	3,7	1,2	4,8	3,4	3,1	1,7
Hadžići	0,0	0,0	0,6	0,4	1,5	1,6
Ilijaš	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trnovo	2,7	2,6	4,6	3,0	1,8	2,0
Kanton Sarajevo	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

1.3. Broj ležaja

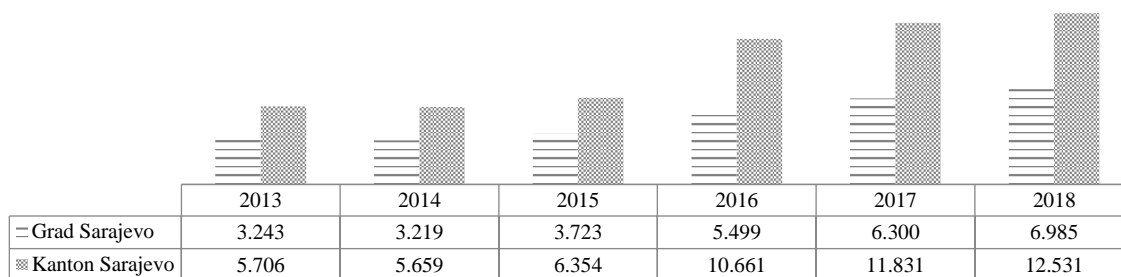
Kanton Sarajevo u 2018. godini, u smještajnim kapacitetima ima 12.531 ležaj. Na području Kantona Sarajevo u odnosu na 2013. godinu, broj ležaja se povećao za 6.825. Uočava se rast broja ležaja prosječno godišnje po stopi od 17,0%. U 2018. najveći broj ležaja je na općini Ilidža, 4.890, čije učešće u ukupnom broju ležaja Kantona iznosi 39,0%, zatim u općini Stari Grad koja raspolaže sa 2.860 ležaja i učestvuje u ukupnom broju ležaja Kantona sa 22,8%.

Grad Sarajevo u 2018. godini u smještajnim kapacitetima raspolaže sa 6.985 ležaja, što je 55,7% od ukupnog broja ležaja KS. U posmatranom periodu broj ležaja povećao se godišnje po stopi od 17,0%.

Tabela 5. Broj ležaja

Općina	Godina						Stopa rasta 2013/2018	Indeks 2018/2013
	2013	2014	2015	2016	2017	2018		
Stari Grad	1.182	1.138	1.805	2.479	2.903	2.860	19,3	242,0
Centar	798	792	623	1.495	1.732	2.304	23,6	288,7
Novo Sarajevo	758	784	747	795	793	813	1,4	107,3
Novi Grad	505	505	548	730	872	1.008	14,8	199,6
Grad Sarajevo	3.243	3.219	3.723	5.499	6.300	6.985	16,6	215,4
Ilidža	2.053	2.170	1.993	4.498	4.810	4.890	19,0	238,2
Vogošća	230	90	287	313	313	192	-3,5	83,5
Hadžići			68	68	233	251		
Ilijaš								
Trnovo	180	180	283	283	175	213	3,4	118,3
Kanton Sarajevo	5.706	5.659	6.354	10.661	11.831	12.531	17,0	219,6

Broj ležaja

Graf 3.

Tabela 6. Broj ležaja - struktura (%)

Općina	Godina					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stari Grad	20,7	20,1	28,4	23,3	24,5	22,8
Centar	14,0	14,0	9,8	14,0	14,6	18,4
Novo Sarajevo	13,3	13,9	11,8	7,5	6,7	6,5
Novi Grad	8,9	8,9	8,6	6,8	7,4	8,0
Grad Sarajevo	56,8	56,9	58,6	51,6	53,2	55,7
Ilidža	36,0	38,3	31,4	42,2	40,7	39,0
Vogošća	4,0	1,6	4,5	2,9	2,6	1,5
Hadžići	0,0	0,0	1,1	0,6	2,0	2,0
Ilijaš	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trnovo	3,2	3,2	4,5	2,7	1,5	1,7
Kanton Sarajevo	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,1

2. Turisti

2.1. Broj domaćih turista

Kanton Sarajevo je u 2018. godini posjetilo 74.698 domaćih turista. Najviše domaćih turista je boravilo na općini Ilidža, 24.907 i njihovo učešće u ukupnom broju domaćih turista koji su posjetili Kanton Sarajevo je 33,3%. Od ukupnog broja domaćih turista koji su posjetili područje KS, u općini Stari Grad boravilo je 18,7% turista, u Centru 17,8%, Novom Sarajevu boravilo je 12,6%, Novom Gradu 6,5%, Vogošći 4,2%, Trnovu 3,9%, i u Hadžićima 2,9%.

U 2013. godini Kanton je posjetilo 52.269 domaćih turista. Najveće učešće domaćih turista u ukupnom broju turista koji su posjetili Kanton imala je općina Ilidža, 41,5%, a najmanje općina Hadžići, 1,1%.

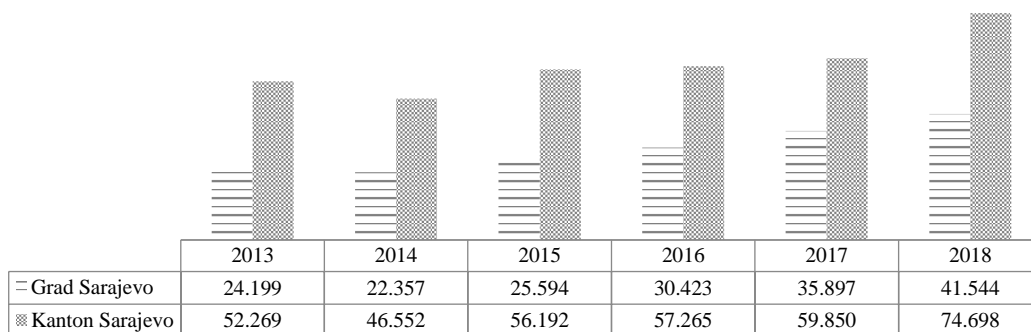
Broj domaćih turista u Kantonu Sarajevo u periodu od 2013. do 2018. godine je rastao prosječno godišnje po stopi od 1,0% i veći je za 7,4% u odnosu na 2013. godinu.

Učešće domaćih turista Grada u Kantonu Sarajevo se povećalo na 55,6% u 2018. godini u odnosu na 2013.godinu kada je iznosilo 46,3%.

Tabela 7. Broj domaćih turista

Općina	Godina						Stopa rasta 2013-2018	Indeks 2018/2013
	2013	2014	2015	2016	2017	2018		
Stari Grad	6.884	7.766	9.043	12.028	12.283	13.936	15,1	202,4
Centar	5.056	3.625	5.282	6.362	10.939	13.183	21,1	260,7
Novo Sarajevo	8.714	7.206	7.633	8.282	7.831	9.392	1,5	107,8
Novi Grad	3.545	3.760	3.636	3.751	4.844	5.033	7,3	142,0
Grad Sarajevo	24.199	22.357	25.594	30.423	35.897	41.544	11,4	171,7
Ilidža	21.684	19.810	20.031	17.434	15.743	24.907	2,8	114,9
Vogošća	3.457	3.286	4.020	4.859	4.058	3.144	-1,9	90,9
Hadžići	598	0	213	156	339	2.196	29,7	367,2
Ilijaš		0						
Trnovo	2.331	1.099	6.334	4.393	3.813	2.907	4,5	124,7
Kanton Sarajevo	52.269	46.552	56.192	57.265	59.850	74.698	7,4	142,9

Broj domaćih turista

Graf 4.

Tabela 8. Broj domaćih turista - struktura (%)

Općina	Godina					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stari Grad	13,2	16,7	16,1	21,0	20,5	18,7
Centar	9,7	7,8	9,4	11,1	18,3	17,6
Novo Sarajevo	16,7	15,5	13,6	14,5	13,1	12,6
Novi Grad	6,8	8,1	6,5	6,6	8,1	6,7
Grad Sarajevo	46,3	48,0	45,5	53,1	60,0	55,6
Ilidža	41,5	42,6	35,6	30,4	26,3	33,3
Vogošća	6,6	7,1	7,2	8,5	6,8	4,2
Hadžići	1,1	0,0	0,4	0,3	0,6	2,9
Ilijaš	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trnovo	4,5	2,4	11,3	7,7	6,4	3,9
Kanton Sarajevo	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

2.2. Broj stranih turista

Kanton Sarajevo je u 2018. godini posjetilo 496.097 strana turista. Najviše stranih turista je boravilo na općini Ilidža, 205.522 i njihovo učešće u ukupnom broju stranih turista koji su posjetili Kanton Sarajevo je 41,5%. Od ukupnog broja stranih turista koji su posjetili KS, u Starom Gradu boravilo je 24,8%, Centru 18,5%, Novom Sarajevu 8,4% i u Novom Gradu 5,1%.

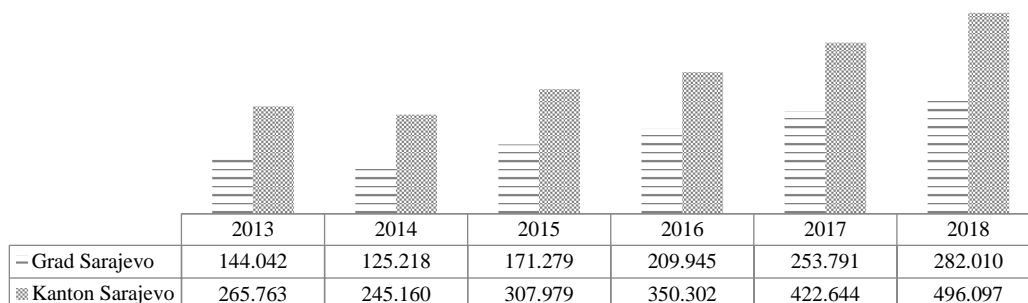
Broj stranih turista koji su posjetili Kanton u 2018. godini je skoro 2 puta veći nego 2013. godine, a stopa rasta u tom periodu iznosi 13,3%.

Učešće stranih turista Grada u Kantonu Sarajevo se povećalo na 56,8% u 2018.godini u odnosu na 2013.godinu kada je iznosilo 54,2%.

Tabela 9. Broj stranih turista

Općina	Godina						Stopa rasta 2013-2018	Indeks 2018/2013
	2013	2014	2015	2016	2017	2018		
Stari Grad	59.840	57.621	81.460	91.968	110.928	123.209	15,5	205,9
Centar	27.575	17.708	37.254	58.780	88.422	91.871	27,2	333,2
Novo Sarajevo	39.474	30.550	33.578	33.979	32.213	41.476	1,0	105,1
Novi Grad	17.153	19.339	18.987	25.218	22.228	25.454	8,2	148,4
Grad Sarajevo	144.042	125.218	171.279	209.945	253.791	282.010	14,4	195,8
Ilidža	117.966	117.270	130.763	132.731	157.362	205.522	11,7	174,2
Vogošća	2.357	1.858	3.680	5.337	9.445	2.496	1,2	105,9
Hadžići	91	0	345	240	222	4.097	114,1	4502,2
Ilijaš		0						
Trnovo	1.307	814	1.912	2.049	1.824	1.972	8,6	150,9
Kanton Sarajevo	265.763	245.160	307.979	350.302	422.644	496.097	13,3	186,7

Broj stranih turista

Graf 5.

Tabela 10. Broj stranih turista - struktura (%)

Općina	Godina					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stari Grad	22,5	23,5	26,4	26,3	26,2	24,8
Centar	10,4	7,2	12,1	16,8	20,9	18,5
Novo Sarajevo	14,9	12,5	10,9	9,7	7,6	8,4
Novi Grad	6,5	7,9	6,2	7,2	5,3	5,1
Grad Sarajevo	54,2	51,1	55,6	59,9	60,0	56,8
Ilidža	44,4	47,8	42,5	37,9	37,2	41,4
Vogošća	0,9	0,8	1,2	1,5	2,2	0,5
Hadžići	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,8
Ilijaš	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trnovo	0,5	0,3	0,6	0,6	0,4	0,4
Kanton Sarajevo	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

2.3. Ukupan broj turista

Kanton Sarajevo u 2018. godini posjetilo je ukupno 570.795 turista, što je za 252.763 turista više nego 2013. godine kada je Kanton Sarajevo posjetilo 318.032 turista. Broj turista koji su posjetili Kanton u 2018. godini u odnosu na 2013. godinu povećao se skoro 1,8 puta, a stopa rasta je 12,4%.

Tokom posmatranog perioda najviše turista je boravilo na općini Ilidža, sa tendencijom smanjenja učešća u ukupnom broju turista Kantona sa 43,9% u 2013. godini na 40,4% 2018. godine.

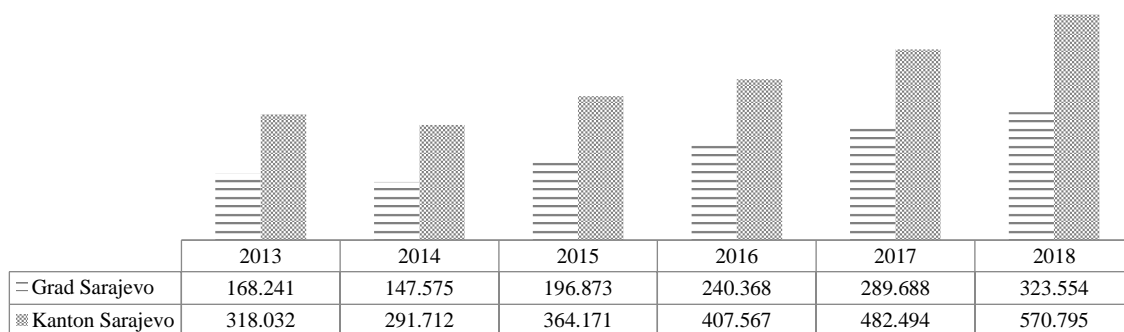
U 2018. godini Grad Sarajevo je posjetilo 323.554 turista što je dva puta više nego u 2013. godini kada je Grad Sarajevo posjetilo 168.241 turista.

Učešće turista Grada u Kantonu Sarajevo 2018. godine je 56,7% i bilježi povećanje u odnosu na 2013. godinu (52,9%).

Tabela 11. Ukupan broj turista

Općina	Godina						Stopa rasta 2013-2018	Indeks 2018/2013
	2013	2014	2015	2016	2017	2018		
Stari Grad	66.724	65.387	90.503	103.996	123.211	137.145	15,5	205,5
Centar	32.631	21.333	42.536	65.142	99.361	105.054	26,3	321,9
Novo Sarajevo	48.188	37.756	41.211	42.261	40.044	50.868	1,1	105,6
Novi Grad	20.698	23.099	22.623	28.969	27.072	30.487	8,1	147,3
Grad Sarajevo	168.241	147.575	196.873	240.368	289.688	323.554	14,0	192,3
Ilidža	139.650	137.080	150.794	150.165	173.105	230.429	10,5	165,0
Vogošća	5.814	5.144	7.700	10.196	13.503	5.640	-0,6	97,0
Hadžići	689	0	558	396	561	6.293	55,6	913,4
Ilijaš								
Trnovo	3.638	1.913	8.246	6.442	5.637	4.879	6,0	134,1
Kanton Sarajevo	318.032	291.712	364.171	407.567	482.494	570.795	12,4	179,5

Ukupan broj turista

Graf 6.

Tabela 12. Ukupan broj turista - struktura (%)

Općina	Godina					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stari Grad	21,0	22,4	24,9	25,5	25,5	24,0
Centar	10,3	7,3	11,7	16,0	20,6	18,4
Novo Sarajevo	15,2	12,9	11,3	10,4	8,3	8,9
Novi Grad	6,5	7,9	6,2	7,1	5,6	5,3
Grad Sarajevo	52,9	50,6	54,1	59,0	60,0	56,7
Ilidža	43,9	47,0	41,4	36,8	35,9	40,4
Vogošća	1,8	1,8	2,1	2,5	2,8	1,0
Hadžići	0,2	0,0	0,2	0,1	0,1	1,1
Ilijaš	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trnovo	1,1	0,7	2,3	1,6	1,2	0,9
Kanton Sarajevo	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

2.3.1 Turisti prema načinu dolaska

U posmatranom periodu stopa rasta domaćih turista iznosila je 7,4%, i u odnosu na 2013. godinu se povećala za 42,9%. Stopa rasta stranih turista je 13,3%, a broj posjeta u odnosu na 2013. se povećao za 86,7%.

Tabela 13. Turisti po načinu dolaska u Kantonu Sarajevo po godinama

Turisti	Godine						Stopa rasta 2013-2018	Indeks 2018/2013
	2013	2014	2015	2016	2017	2018		
Domaći	52.269	46.552	56.192	57.265	59.850	74.698	7,4	142,9
Strani	265.763	245.160	307.979	350.302	422.644	496.097	13,3	186,7
Ukupno	318.032	291.712	364.171	407.567	482.494	570.795	12,4	179,5

Tabela 14. Turisti po načinu dolaska u Kantonu Sarajevo po godinama - struktura (%)

Turisti	Godine					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Domaći	16,4	16,0	15,4	14,1	12,4	13,1
Strani	83,6	84,0	84,6	85,9	87,6	86,9
Ukupno	100	100	100	100	100	100

Brža dinamika rasta dolaska stranih turista rezultirala je povećanjem samog učešća stranih turista u ukupnom broju. Tako je učešće stranih turista u ukupnom broju povećano sa 83,6% u 2013. godini na 86,9% u 2018. godini.

3. Noćenja

3.1. Broj noćenja domaćih turista

Tokom 2018. godini zabilježeno je 121.461 noćenja domaćih turista u KS. Najviše noćenja domaćih turista je u općini Ilidža 38.685 i njihovo učešće u ukupnom broju noćenja domaćih turista koji su posjetili Kanton Sarajevo je 31,8%. Od ukupnog broja noćenja koja su ostvarena na području KS, u općini Stari Grad ostvareno je 18,8%, u Centru 17,8%, općini Novo Sarajevo 11,4%, Novom Gradu 7,3% %, Trnovu 5,1%, Vogošći 5,1%, te u Hadžićima 2,7%.

U 2013. godini u Kantonu je zabilježeno 100.618 noćenje domaćih turista. Najviše noćenja domaćih turista bilo je u općini Ilidža 39.124 i njihovo učešće u ukupnom broju noćenja domaćih turista koji su posjetili Kanton Sarajevo je 38,9%, a najmanje učešće imale su općine Novi Grad 5,4% i Hadžići sa 1,1%.

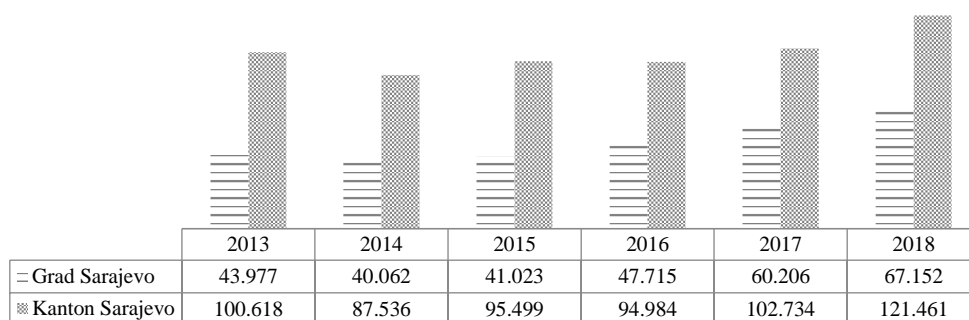
U Kantonu Sarajevo u periodu 2013. do 2018. broj noćenja domaćih turista je rastao godišnje po prosječnoj stopi od 3,8%. Najveću stopu rasta, u posmatranom periodu, ima općina Hadžići 24%. Najmanju prosječnu stopu, odnosno negativnu ima općina Vogošća (5,7%). Učešće noćenja domaćih turista Grada u Kantonu Sarajevo 2018. godine je 55,3%, a 2013. godine je bilo 43,7%.

Tabela 15. Broj noćenja domaćih turista

Općina	Godina						Stopa rasta 2013-2018	Indeks 2018/2013
	2013	2014	2015	2016	2017	2018		
Stari Grad	11.436	13.125	14.568	19.635	20.504	22.805	14,8	199,4
Centar	13.172	7.943	8.076	9.657	18.908	21.598	10,4	164,0
Novo Sarajevo	13.914	12.630	12.927	12.790	13.525	13.843	-0,1	99,5
Novi Grad	5.455	6.364	5.452	5.633	7.269	8.906	10,3	163,3
Grad Sarajevo	43.977	40.062	41.023	47.715	60.206	67.152	8,8	152,7
Ilidža	39.124	34.328	32.050	28.087	24.790	38.685	-0,2	98,9
Vogošća	8.367	9.330	9.365	9.365	7.777	6.232	-5,7	74,5
Hadžići	1.111	0	571	917	1.234	3.255	24,0	293,0
Ilijaš								
Trnovo	8.039	3.816	12.490	8.900	8.727	6.137	-5,3	76,3
Kanton Sarajevo	100.618	87.536	95.499	94.984	102.734	121.461	3,8	120,7
Prosječna dužina boravka u KS	1,9	1,9	1,7	1,7	1,7	1,6	-3,3	84,5

U 2018. godini prosječna dužina boravka domaćih turista se smanjila na 1,6 noćenja u odnosu na 2013. godinu kad je broj noćenja bio 1,9.

Broj noćenja domaćih turista

Graf 7.

Tabela 16. Broj noćenja domaćih turista - struktura (%)

Općina	Godina					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stari Grad	11,4	15,0	15,3	20,7	20,0	18,8
Centar	13,1	9,1	8,5	10,2	18,4	17,8
Novo Sarajevo	13,8	14,4	13,5	13,5	13,2	11,4
Novi Grad	5,4	7,3	5,7	5,9	7,1	7,3
Grad Sarajevo	43,7	45,8	43,0	50,2	58,6	55,3
Ilidža	38,9	39,2	33,6	29,6	24,1	31,8
Vogošća	8,3	10,7	9,8	9,9	7,6	5,1
Hadžići	1,1	0,0	0,6	1,0	1,2	2,7
Ilijaš	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trnovo	8,0	4,4	13,1	9,4	8,5	5,1
Kanton Sarajevo	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

3.2. Broj noćenja stranih turista

U 2018. godini evidentirano je 991.958 noćenje stranih turista na području KS. Najviše noćenja stranih turista je na općini Ilidža 379.262 i njihovo učešće u ukupnom broju noćenja stranih turista koji su posjetili Kanton Sarajevo je 38,2%.

Od ukupnog broja noćenja stranih turista koji su posjetili Kanton Sarajevo u Starom Gradu je 27,8%, Centru je 19,5%, Novom Sarajevu 8,1%, Novom Gradu 3,8%, Hadžićima 1,2%, Vogošći 0,8% i Trnovu 0,6%.

Broj noćenja stranih turista koji su posjetili Kanton Sarajevo u 2018. godini se udvostručio u odnosu na 2013. godinu kada je bilo 516.553 noćenja, a stopa rasta iznosi 13,9%.

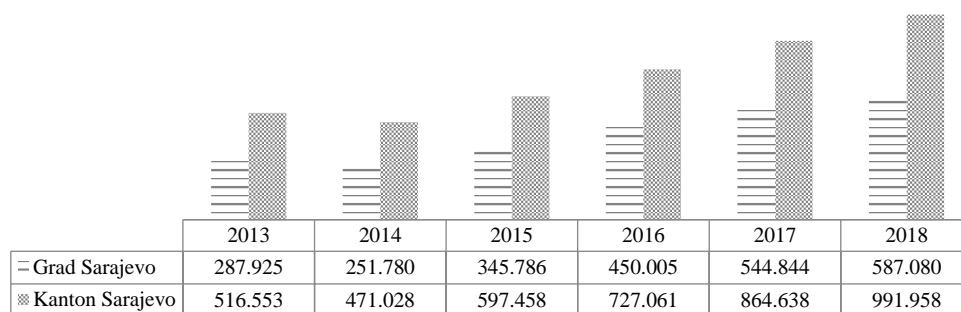
Učešće noćenja stranih turista Grada u Kantonu Sarajevo 2018. godine je 59,2%, i povećalo se u odnosu na 2013. godine kada je bilo 55,7%.

Tabela 17. Broj noćenja stranih turista

Općina	Godina						Stopa rasta 2013-2018	Indeks 2018/2013
	2013	2014	2015	2016	2017	2018		
Stari Grad	129.943	123.177	175.324	212.617	255.842	276.156	16,3	212,5
Centar	55.774	37.347	70.337	127.207	187.460	193.228	28,2	346,4
Novo Sarajevo	74.077	63.821	72.950	72.465	68.427	80.444	1,7	108,6
Novi Grad	28.131	27.435	27.175	37.716	33.115	37.252	5,8	132,4
Grad Sarajevo	287.925	251.780	345.786	450.005	544.844	587.080	15,3	203,9
Ilidža	218.586	210.845	235.092	257.588	295.358	379.262	11,7	173,5
Vogošća	5.155	6.233	10.756	13.251	18.973	7.958	9,1	154,4
Hadžići	151	0	986	958	600	12.128	140,4	8031,8
Ilijaš		0						
Trnovo	4.736	2.170	4.838	5.259	4.863	5.530	3,1	116,8
Kanton Sarajevo	516.553	471.028	597.458	727.061	864.638	991.958	13,9	192,0
Prosječna dužina boravka u KS	1,9	1,9	1,9	2,1	2,0	2,0	0,6	102,9

U 2018. godini prosječna dužina boravka stranih turista na području Kantona Sarajevo bila je 2,0 noćenja i u odnosu na 2013. godinu se povećala, kad je iznosila 1,9 noćenja.

Broj noćenja stranih turista

Graf 8.

Tabela 18. Broj noćenja stranih turista - struktura (%)

Općina	Godina					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stari Grad	25,2	26,2	29,3	29,2	29,6	27,8
Centar	10,8	7,9	11,8	17,5	21,7	19,5
Novo Sarajevo	14,3	13,5	12,2	10,0	7,9	8,1
Novi Grad	5,4	5,8	4,5	5,2	3,8	3,8
Grad Sarajevo	55,7	53,5	57,9	61,9	63,0	59,2
Ilidža	42,3	44,8	39,3	35,4	34,2	38,2
Vogošća	1,0	1,3	1,8	1,8	2,2	0,8
Hadžići	0,0	0,0	0,2	0,1	0,1	1,2
Ilijaš	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trnovo	0,9	0,5	0,8	0,7	0,6	0,6
Kanton Sarajevo	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

3.3. Ukupan broj noćenja

Kanton Sarajevo je u 2018. godini evidentirao 1.113.419 noćenja svih turista, što je za 496.248 noćenja turista odnosno oko 1,8 puta više nego 2013. godine, kada je evidentirano 617.171 noćenja turista. Broj noćenja turista u periodu 2013. do 2018. godine rastao je godišnje po stopi od 12,5%.

Tokom posmatranog perioda najviše noćenja evidentirano je na općini Ilidža i to sa tendencijom smanjenja učešća u ukupnom broju noćenja Kantona sa 41,8% u 2013. na 37,5% 2018. godine. U 2018. godini najveće učešće noćenja u ukupnom broju noćenja Kantona ima općina Ilidža 37,5%, a najmanje općina Trnovo 1,0%.

U 2018. godini u Gradu je evidentirano 654.232 noćenja turista što je skoro 2 puta više nego 2013. kada je zabilježeno 331.902 noćenja turista.

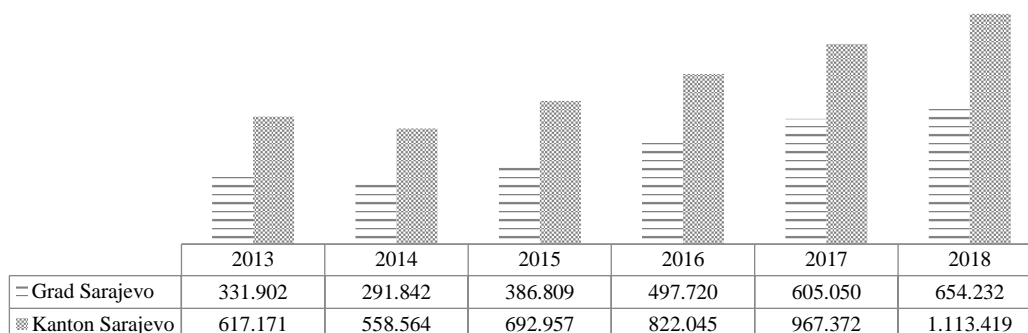
Učešće noćenja turista Grada u Kantonu Sarajevo u 2018. godini je 58,8%, a 2013. godine je bilo 53,8%.

Tabela 19. Ukupan broj noćenja

Općina	Godina						Stopa rasta 2013-2018	Indeks 2018/2013
	2013	2014	2015	2016	2017	2018		
Stari Grad	141.379	136.302	189.892	232.252	276.346	298.961	16,2	211,5
Centar	68.946	45.290	78.413	136.864	206.368	214.826	25,5	311,6
Novo Sarajevo	87.991	76.451	85.877	85.255	81.952	94.287	1,4	107,2
Novi Grad	33.586	33.799	32.627	43.349	40.384	46.158	6,6	137,4
Grad Sarajevo	331.902	291.842	386.809	497.720	605.050	654.232	14,5	197,1
Ilidža	257.710	245.173	267.142	285.675	320.148	417.947	10,2	162,2
Vogošća	13.522	15.563	20.121	22.616	26.750	14.190	1,0	104,9
Hadžići	1.262	0	1.557	1.875	1.834	15.383	64,9	1218,9
Ilijaš								
Trnovo	12.775	5.986	17.328	14.159	13.590	11.667	-1,8	91,3
Kanton Sarajevo	617.171	558.564	692.957	822.045	967.372	1.113.419	12,5	180,4

Ukupan broj noćenja

Graf 9.

Tabela 20. Ukupan broj noćenja – struktura (%)

Općina	Godina					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stari Grad	22,9	24,4	27,4	28,3	28,6	26,9
Centar	11,2	8,1	11,3	16,6	21,3	19,3
Novo Sarajevo	14,3	13,7	12,4	10,4	8,5	8,5
Novi Grad	5,4	6,1	4,7	5,3	4,2	4,1
Grad Sarajevo	53,8	52,2	55,8	60,5	62,5	58,8
Ilidža	41,8	43,9	38,6	34,8	33,1	37,5
Vogošća	2,2	2,8	2,9	2,8	2,8	1,3
Hadžići	0,2	0,0	0,2	0,2	0,2	1,4
Ilijaš	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Trnovo	2,1	1,1	2,5	1,7	1,4	1,0
Kanton Sarajevo	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tabela 21. Broj noćenja turista po načinu dolaska u Kantonu Sarajevo po godinama

Turisti	Godine						Stopa rasta 2013-2018	Indeks 2018/2013
	2013	2014	2015	2016	2017	2018		
Domaći	100.618	87.536	95.499	94.984	102.734	121.461	3,8	120,7
Strani	516.553	471.028	597.458	727.061	864.638	991.958	13,9	192,0
Ukupno	617.171	558.564	692.957	822.045	967.372	1.113.419	12,5	180,4

Broj noćenja domaćih turista za posmatrani period imao je stopu rasta 3,8% i u odnosu na 2013. godinu povećan je za 20,7%. Stopa rasta kod stranih turista za posmatrani period je 13,9% i u odnosu na 2013. godinu povećan je za 92%.

Gledano na nivou cijelog Kantona Sarajevo ukupan broj noćenja stranih i domaćih turista rastao je po stopi od 12,5% i u 2018. godini se povećao skoro dvostruko u odnosu na 2013. godinu (80,4%).

Tabela 22. Broj noćenja turista po načinu dolaska u Kantonu Sarajevo po godinama – struktura (%)

Turisti	Godine					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Domaći	16,3	15,7	13,8	11,6	10,6	10,9
Strani	83,7	84,3	86,2	88,4	89,4	89,1
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Brža dinamika rasta dolaska stranih turista rezultirala je povećanjem broja noćenja, a samim tim i povećanje učešća stranih turista u ukupnom broju noćenja u posmatranom periodu iz godine u godinu.

4. Iskorištenost kapaciteta i prosječna dužina boravka

U Kantonu Sarajevu je u 2018. godini iskorištenost kapaciteta (odnos broja noćenja i smještajnih kapaciteta u toku jedne godine) iznosila 24,3%. Na području općine Novo Sarajevo najviše je iskorištenih kapaciteta, 31,8% u 2018.godini, a najmanje u općini Novi Grad 12,5% u 2018. godini.

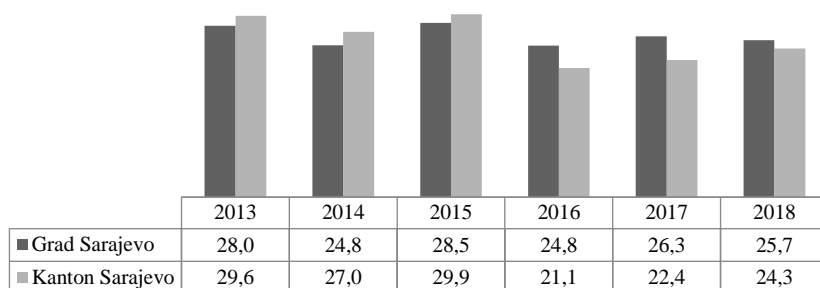
U Kantonu Sarajevo iskorištenost smještajnih kapaciteta 2013. godini bila je 29,6%. Tokom posmatranog perioda iskorištenost kapaciteta u Kantonu ima tendenciju pada po prosječnoj stopi od -3,9%.

U periodu od 2013. do 2018. godine iskorištenost kapaciteta u Gradu se smanjila, te je u odnosu na Kanton Sarajevo 2018. godine manja i iznosi 25,7%.

Tabela 23. Iskorištenost kapaciteta, u %

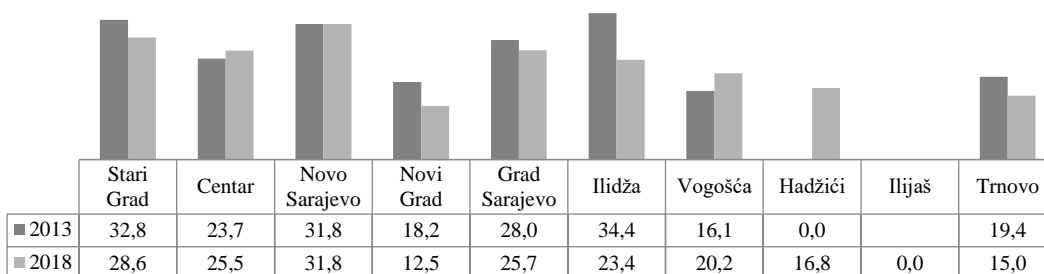
Općina	Godina						Stopa rasta 2013-2018
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Stari Grad	32,8	32,8	28,8	25,7	26,1	28,6	-2,7
Centar	23,7	15,7	34,5	25,1	32,6	25,5	1,5
Novo Sarajevo	31,8	26,7	31,5	29,4	28,3	31,8	0,0
Novi Grad	18,2	18,3	16,3	16,3	12,7	12,5	-7,2
Grad Sarajevo	28,0	24,8	28,5	24,8	26,3	25,7	-1,8
Ilidža	34,4	31,0	36,7	17,4	18,2	23,4	-7,4
Vogošća	16,1	47,4	19,2	19,8	23,4	20,2	4,7
Hadžići			6,3	7,6	2,2	16,8	
Ilijaš							
Trnovo	19,4	9,1	16,8	13,7	21,3	15,0	-5,0
Kanton Sarajevo	29,6	27,0	29,9	21,1	22,4	24,3	-3,9

Iskorištenost turističkih kapaciteta Kantona Sarajevo i Grada Sarajeva po godinama u %

Graf 10.

Iskorištenost turističkih kapaciteta po općinama u 2013. i 2018. godini, u %

Graf 11.

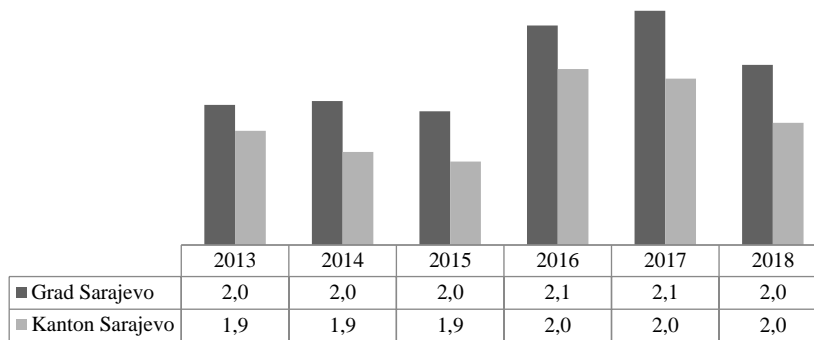
U 2018. godini prosječna dužina boravka turista (odnos broja noćenja i broja turista) u Kantonu Sarajevo je 2,0, kao i u Gradu Sarajevu 2,0 dan.

Dužina boravka u općinama kreće se od 1,5 u Novom Gradu do 2,5 dana u Vogošći.

Tabela 24. Prosječna dužina boravka turista, dana

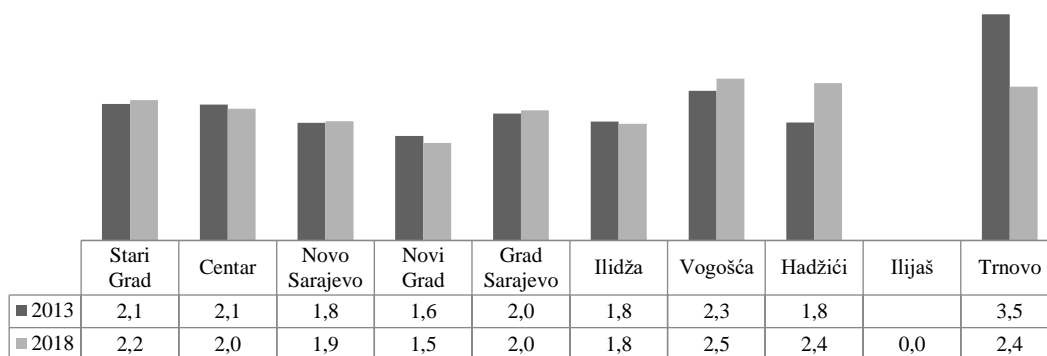
Općina	Godina						Stopa rasta 2013-2018
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Stari Grad	2,1	2,1	2,1	2,2	2,2	2,2	0,6
Centar	2,1	2,1	1,8	2,1	2,1	2,0	-0,7
Novo Sarajevo	1,8	2,0	2,1	2,0	2,0	1,9	0,3
Novi Grad	1,6	1,5	1,4	1,5	1,5	1,5	-1,4
Grad Sarajevo	2,0	2,0	2,0	2,1	2,1	2,0	0,5
Ilidža	1,8	1,8	1,8	1,9	1,8	1,8	-0,3
Vogošća	2,3	3,0	2,6	2,2	2,0	2,5	1,6
Hadžići	1,8		2,8	4,7	3,3	2,4	5,9
Ilijaš							
Trnovo	3,5	3,1	2,1	2,2	2,4	2,4	-7,4
Kanton Sarajevo	1,9	1,9	1,9	2,0	2,0	2,0	0,1

Prosječna dužina boravka Kantona Sarajevo i Grada Sarajevo, u %

Graf 12.

Prosječna dužina boravka po općinama za 2013. i 2018. Godinu, u %

Graf 13.

5. Uporedni pokazatelji

Uporedni pokazatelji stopa rasta Kantona Sarajevo od 2013. do 2018. po obrađenim obilježjima turizma u ovoj informaciji pokazuju da su svi parametri značajno povećani. Najbrže je rastao broj poslovnih jedinica 20,3% i broj ležaja 17,1%. Broj soba sa stopom rasta od 11,4% je najsporije rastao.

Stopa rasta broja poslovnih jedinica od 2013-2018. najveća je u općini Stari Grad 27,9%, te u općini Centar 21,1% itd. Najmanju stopu rasta broja poslovnih jedinica imaju općine Novi Grad (10,2%) i Ilidža (11,6%) .

Najveću stopu rasta broja soba imala je općina Centar 21,7%, Stari Grad 14,1%, Novi Grad 14,0%, i općina Ilidža 8,8% a najmanju stopu rasta u posmatranom periodu, imaju općine Trnovo 5,3% i Novo Sarajevo 1,6%.

Općina Centar u periodu 2013-2018. bilježi najveću stopu rasta broja ležaja, 23,6%, kao i općina Stari Grad 19,3%. Najmanju stopu rasta i to negativnu ima općina Vogošća 3,5%.

Broj turista u periodu 2013-2018. najbrže je rastao u općini Centar 26,3%, zatim u općini Stari Grad 15,5%. Najmanju stopu rasta broja turista, odnosno negativnu imala je općina Vogošća 0,6%.

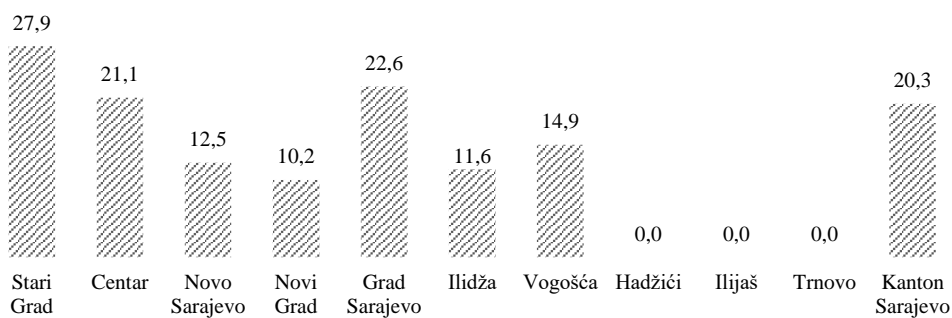
Stopa rasta broja noćenja je najveća u općini Centar 25,5% i u općini Stari Grad 16,2%. Najmanju stopu rasta u broju noćenja, odnosno negativnu stopu imala je općina Trnovo 1,8%.

Tabela 25. Stope rasta pokazatelja turizma od 2013. do 2018., u %

Općina	broj jedinica	broj soba	broj ležaja	broj turista	broj noćenja
Stari Grad	27,9	14,1	19,3	15,5	16,2
Centar	21,1	21,7	23,6	26,3	25,5
Novo Sarajevo	12,5	1,6	1,4	1,1	1,4
Novi Grad	10,2	14,0	14,8	8,1	6,6
Grad Sarajevo	22,6	13,7	16,6	14,0	14,5
Ilidža	11,6	8,8	19,0	10,5	10,2
Vogošća	14,9	-4,2	-3,5	-0,6	1,0
Hadžići					
Ilijaš					
Trnovo	0,0	5,3	3,4	6,0	-1,8
Kanton Sarajevo	20,3	11,4	17,1	12,4	12,5

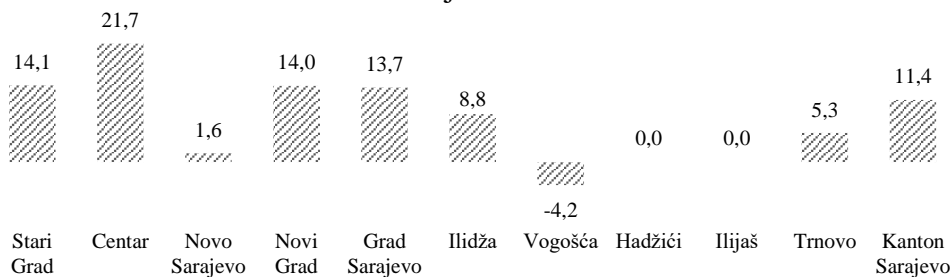
5.1. Uporedni pregled stopa rasta pokazatelja turizma

Stope rasta po općinama
Broj jedinica

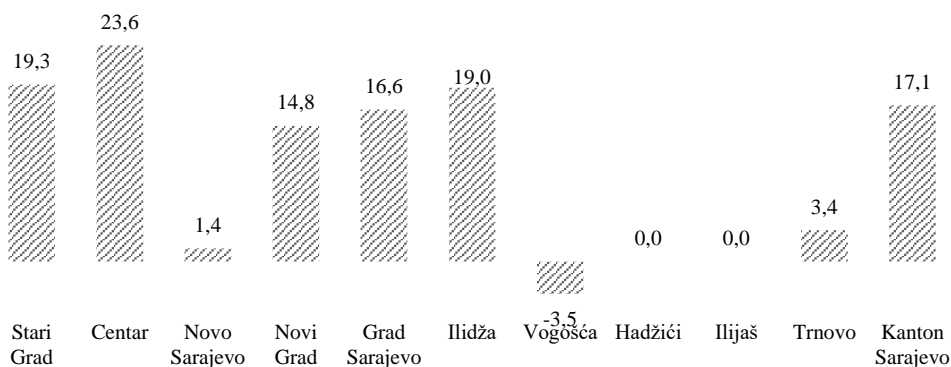
Graf 14.

Stope rasta po općinama
Broj soba

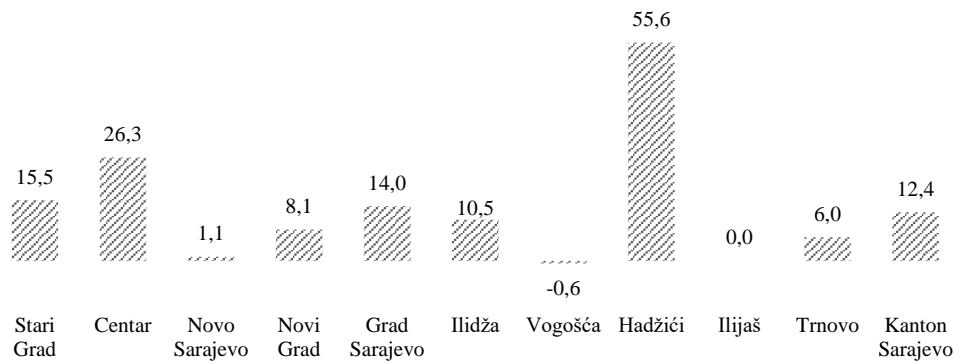
Graf 15.

Stope rasta po općinama
Broj ležaja

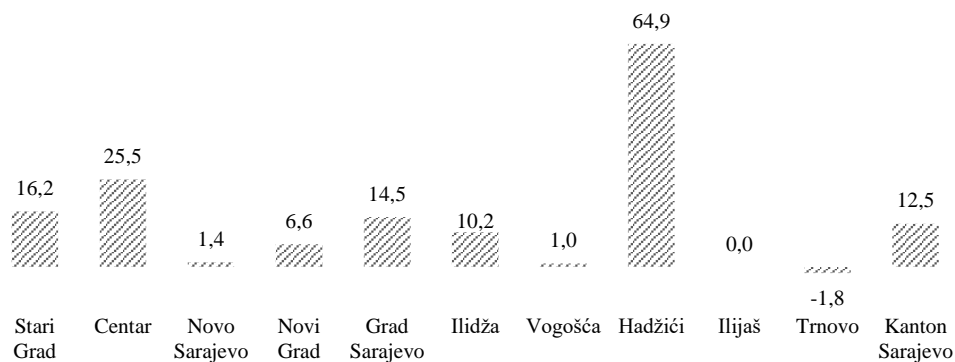
Graf 16.

Stope rasta po općinama
Broj turista

Graf 17.

Stope rasta po općinama
Broj noćenja

Graf 18.

6. Ocjena 2018.

Pokazatelji o turizmu na području Kantona od 2013. godine općenito pokazuje pozitivne tendencije i značajne pomake i tako potvrđuju da turizam postaje jedna od vodećih razvojnih oblasti. U 2018. godini većina pokazatelja turizma u Kantonu ostvarena je u većim vrijednostima u odnosu na prethodnu godinu.

Na području Kantona Sarajevo, krajem 2018. godine, postoji **166 poslovnih jedinica** sa smještajnim kapacitetima, što je više za 1,8% u odnosu na prethodnu godinu. U općinama Ilidža, Vogošća i Trnovo ostaje nepromjenjen broj poslovnih jedinica u 2018. u odnosu na 2017. godinu. Najveće povećanje poslovnih jedinica u 2018. u odnosu na prethodnu godinu zabilježeno je u općinama Centar, Hadžići, Novi Grad i Novo Sarajevo dok općina Stari Grad bilježi smanjenje.

Smještajni kapaciteti raspolažu sa **5.688 sobe**, što je za 4,9% više nego prethodne godine. Povećanje u 2018. u odnosu na prethodnu godinu imaju sve općine na području Kantona Sarajevo, osim općine Vogošća gdje je zabilježeno smanjenje.

U smještajnim kapacitetima ima **12.531 ležaja**, odnosno 5,9% više nego prethodne godine. Povećanje broja ležaja bilježi većina općina u Kantonu Sarajevo. Najveće povećanje bilježi općina Novi Grad, dok je smanjenje zabilježeno u općinama Novo Sarajevo i Vogošća.

U 2018. godini Kanton Sarajevo posjetilo je **74.698 domaćih turista**, što je za 24,8% više u odnosu na 2017. godinu. Rast bilježi većina općina, osim općine Vogošća i Trnovo, gdje je zabilježeno smanjenje u odnosu na prethodnu godinu.

Kanton Sarajevo posjetilo je **496.097 stranih turista**, odnosno 17,4% više nego prethodne godine. Značajno povećanje stranih turista u 2018. je u općini Ilidža i Hadžići. Smanjenje broja stranih turista u odnosu na prethodnu godinu bilježi jedino općina Vogošća. U 2018. godini Grad je posjetilo 11,1% više stranih turista nego prethodne godine.

Kanton Sarajevo u 2018. godini posjetilo je ukupno **570.795 turista**, više za 18,3% nego prethodne godine. Povećanje u 2018. u odnosu na prethodnu godinu bilježe sve općine Kantona Sarajevo izuzev općina Vogošća i Trnovo koje bilježe smanjenje.

Domaći turisti ostvarili su u 2018. godini **121.461 noćenja**, što je više za 18,2% nego 2017. godine. Najveće povećanje u 2018. godini bilježe općine Ilidža i Centar, a smanjenje bilježe općine Vogošća i Trnovo.

U 2018. godini prosječna dužina boravka domaćih turista smanjena je na 1,6 noćenja u odnosu na 2017. godinu (1,7 noćenja)

Strani turisti ostvarili su 991.958 noćenja, što je za 14,7% više nego 2017. godine. Povećanje broja noćenja stranih turista u 2018. godini zabilježeno je u svim općinama, osim u općini Vogošća.

U 2018. godini prosječna dužina boravka stranih turista na području Kantona Sarajevo bila je 2,0 noćenja i ostala je ista u odnosu na 2017. godinu.

Brža dinamika rasta dolaska stranih turista rezultirala je i povećanje broja noćenja, a samim tim i povećanje učešća stranih turista u ukupnom broju noćenja. U 2018. godini u odnosu na 2017. učešće stranih turista u ukupnom broju noćenja se povećalo sa 88,4% na 89,4%.

Turisti u 2018. godini su ostvarili **ukupno 1.113.419 noćenja** u Kantonu Sarajevo, više za 15% nego 2017. godine. Posmatrano po općinama najveće povećanje broja noćenja u 2018. ostvareno je u svim općinama u Kantonu Sarajevo, a smanjenje je zabilježeno u općinama Vogošća i Trnovo.

U Kantonu Sarajevo u 2018. godini **iskorištenost kapaciteta iznosila je 24,3%** i veća je od iskorištenosti u 2017. kada je iznosila 22,4%. Povećanje iskorištenosti kapaciteta u odnosu na prethodnu godinu bilježe općine Hadžići, Ilidža, Stari Grad i Novo Sarajevo. Smanjenje je zabilježeno u općinama Centar, Novi Grad, Vogošća i Trnovo.

U 2018. godini **prosječna dužina boravaka turista** u Kantonu Sarajevo je **2 dana** i nepromijenjena je u odnosu na prethodnu godinu. Posmatrano po općinama u Hadžićima je došlo do smanjenja sa 3,3 dana u 2017. na 2,4 dana u 2018., u općini Centar sa 2,1 u 2017. na 2,0 u 2018., te u općini Novo Sarajevo sa 2,0 u 2017. na 1,9 u 2018. dok je u općini Vogošća došlo do povećanja prosječne dužine boravka turista sa 2,0 u 2017. na 2,5 u 2018. a u ostalim općinama je ostala ista.

Pregled tabela

Tabela 1. Broj smještajnih kapaciteta (poslovnih jedinica).....	3
Tabela 2. Smještajni kapaciteti (poslovne jedinice) - struktura (%).....	4
Tabela 3. Broj soba	4
Tabela 4. Broj soba - struktura (%)	5
Tabela 5. Broj ležaja	6
Tabela 6. Broj ležaja - struktura (%)	6
Tabela 7. Broj domaćih turista	7
Tabela 8. Broj domaćih turista - struktura (%).....	8
Tabela 9. Broj stranih turista	8
Tabela 10. Broj stranih turista - struktura (%).....	9
Tabela 11. Ukupan broj turista.....	10
Tabela 12. Ukupan broj turista - struktura (%)	10
Tabela 15. Broj noćenja domaćih turista.....	12
Tabela 16. Broj noćenja domaćih turista - struktura (%)	12
Tabela 17. Broj noćenja stranih turista.....	13
Tabela 18. Broj noćenja stranih turista - struktura (%)	14
Tabela 19. Ukupan broj noćenja	14
Tabela 20. Ukupan broj noćenja – struktura (%)	15
Tabela 23. Iskorištenost kapaciteta	16
Tabela 24. Prosječna dužina boravka turista	17
Tabela 25. Stope rasta pokazatelja turizma od 2013. do 2018.	19

Pregled grafova

Graf 1. Broj smještajnih kapaciteta (poslovnih jedinica).....	3
Graf 2. Broj soba.....	5
Graf 3. Broj ležaja.....	6
Graf 4. Broj domaćih turista	7
Graf 5. Broj stranih turista	9
Graf 6. Ukupan broj turista	10
Graf 7. Broj noćenja domaćih turista	12
Graf 8. Broj noćenja stranih turista.....	13
Graf 9. Ukupan broj noćenja.....	15
Graf 10. Iskorištenost turističkih kapaciteta Kantona Sarajevo i Grada Sarajeva po godinama	17
Graf 11. Iskorištenost turističkih kapaciteta po općinama u 2013. i 2018. godini	17
Graf 12. Prosječna dužina boravka Kantona Sarajevo i Grada Sarajevo	18
Graf 13. Prosječna dužina boravka po općinama za 2013. i 2018. godinu	18
Graf 14. Stope rasta po općinama Broj jedinica.....	20
Graf 15. Stope rasta po općinama Broj soba	20
Graf 16. Stope rasta po općinama Broj ležaja.....	20
Graf 17. Stope rasta po općinama Broj turista	21
Graf 18. Stope rasta po općinama Broj noćenja.....	21